

İNSAN
OLDUĞUMUZ
İÇİN
MÜSLÜMANIZ

Nureddin Yıldız'ın 03.11.2014 tarihli (3.) Ankara Hacı Bayram Veli Camii Sohbetidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdüli'llahi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmaîn.

Âlemlerin Rabb'i Allah'a hamd, efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Değerli Mü'min Kardeşlerim,

Hiçbir melek Müslüman olarak anılmaz. Çünkü Müslümanlık, meleklerin dini değildir. Daha doğrusu melekler, iman etmek veya etmemek diye bir seçenikle yaratılmadıklarından Müslümandırlar veya değildirler diye onlar hakkında konuşulmaz. Onlar Allah'a en güzel ibadeti yapan mahlûkattandırlar. İslam, insanın dinidir, cinlerin dinidir. Biz, insan olduğumuz için Rabb'imize iman edip Müslüman olduk. Eğer, insan veya cinler dışında bir mahlûk olsaydık bizden Müslüman olmamız beklenmeyecekti.

Kardeşlerim,

Buradan hepimizin dikkatini çekecek bir sonuca ulaşıyoruz. Nasıl, namazı Müslüman kılar diye bir kural konuşuyorsak, kâfire "ezanı duymuyor musun? Haydi, camiye" demiyor, gelse de olmaz zaten diye düşünüyorsak, bir insana, insan olduğu için Allah "Müslüman ol!" dediğine göre Müslümanlığımız toprağın üstüne kurulu bir ev gibi, insanlığın üzerine kurulu bir dindir. Bu sebeple insanlık eridikçe camiler var olsa da, sadakalar veriliyor olsa da, Ramazanlarda iftarlarda buluşuyor olsak da insanlığın sarsıldığı bir yerde dimdik duran bir İslam'dan söz edemeyiz. İnsanlık değerimiz kaybedildikçe İslam da kaybediliyor demektir. Delik bir sürahide suyu tutabildiğimiz kadar, insanlığın gittiği yerde İslam'ı tutabiliriz. Allah'ın "İslam olmanız için sizi insan yarattım" demesinden de "İslam Müslüman'ın dinidir" demesinden de bu anlaşılır. İnsan olmadıkça -kabaca bir ifadeyle- Müslüman olmamız da söz konusu değildir.

Kardeşlerim,

Elbette fiziki olarak gözü, kulağı, aklı, beyni, kalbi, eli, kolu, olan, yürüyebilen kişiye "insan" diyoruz. Ama insanlığın bir de içini dolduran manevi bir boyut vardır. Ahlâk başta olmak üzere insani ilişkilerimiz insanlığımızın vazgeçilmez göstergeleridir. Sevgili Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in bir hadis şerifinden bu büyük hakikati öğrenebiliriz. Resûlullah, önündeki Allah'ın razı olduğu büyük nesil olan ashabi kirama bakarak "sizin cahiliyede-yani kâfirken- insanlığı iyi olanlarınız, şimdi de iyi olanlarınızdır" buyuruyor. Bir de din öğrendiniz mi, tamam demektir.

Çok net bir şekilde kardeşlerim, hiç tereddüt etmeden kuralımızı kabullenip ilan ediyoruz:

İçimizde insanlık olmadıkça, İslam'ı bir yere oturtamayız.

Erozyona uğramış toprağın üzerinde yapılan yapıları sağlam tutmak mümkün değildir. İnsanlık İslam'a alt yapı oluşturuyor. Bu yüzden "melekler Müslüman'dır veya değildir" diye bir cümle kullanmıyoruz. Kanaryalar, bülbüller Allah'ı en çok zikreden mahlûkattırlar. Her şey yeryüzünde Allah'ı tespih ediyor ama henüz Müslüman kanarya, gâvur kanarya duymadık. Zaten böyle bir şey olmaz. Hâlbuki Allah'ı tespih ediyorlar. Allah'ı tespih etmeyen hiçbir şey yoktur ki! Her şey Allah'ı tespih ediyor

ama Müslüman kumru, münafık kumru diye bir şey duyduk mu? Böyle bir şey yok. Kargalar gâvur, güvercinler Müslümandır diye ayırım yapılmıyor. Bunlar insana ait kavramlardır.

Kardeşlerim,

Ağır da gelse, hafif de gelse “yok canım” diye bünyemiz bunu reddediyor olsa bile hakikat budur. Biz ahlâkı sıradan, olmasa da olur gibi bir başlık altında alıyor olsak da “ders olarak okunması veya okunmaması çok şey değiştirmiyor” diyor olsak da -başta ahlâk olmak üzere- insanlık için gerekli bütün ilkeler, her ne kadar namazın farzlarından bir tanesi olarak sayılmıyorsa da abdestin şartlarından biri değilse de İslam'ın zeminini oluşturan toprağın hammaddesidir. Bu, kıyamet günü insanlık namına verilmiş tavizler, kılınmamış namazlar kadar sorundur. Çünkü insanlık kendimize karşı, ailemize karşı, diğer çevremizdeki -velev mümin olmasınlar- insanlara karşı, insanlıktan kaynaklanan sorumluluklarımız Rabb'imiz için yaptığımız ibadetler gibidir. Elbette, namaz kılmak başka bir şeydir. Elbette, İslam'ın ana temeli namazdır. Elbette, haccın muadili başka bir şey olamaz ama “lan” diye hitap edip onurunu zedelediğin için kıyamet günü, bir Müslüman'a tuttuğun orucu veriyor olduktan sonra liste belli olmuş demektir.

Bugün ben, komşu eziyetini, ahlâksızlıktan kaynaklanan kabalığı, insan onurunu rencide etmeyi, başta eşler olmak üzere ebeveyn ve çocuklar, komşular, kardeşler arasındaki ilişkileri önemsiz, “özür dilersen, çeker gidersen” tarzından görüyorsam, “namaz çok önemli, namaz çok önemli, öbür türlü Müslüman olamam” diye düşündüğüm hâlde kaybediyorum demektir. Namazda mükemmelim, üstelik teheccüt de kılıyorum ama bu çocuğu, bu kadını, bu eşimi rencide ediyorum. Bu yaptığım “hadi be oradan” deyip savsaklayabileceğim bir başlık olarak karşıma çıkıyor.

Kıyamet günü önemsiz gördüğüm, “hadi be oradan” deyip tepelediğim çocuğum, eşim, komşum, iş ortağım, iş arkadaşım çok önemseydiğim namazımı almak üzere karşıma dikilecek. Biz Müslüman olarak hesabımızı, kitabımızı, envanterimizi ahiret ölçeklerine göre mi, dünya ölçeklerine göre mi tartacağız?

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem biricik dostlarından biri olduğu hâlde bir sahabe, derisi siyah olan birine “siyahın çocuğu” diye hakaret ettiği için onu karşısına alıp “çok ayıp ettin, yakışmadı sana, olmadı bu, biz burada ahlâk toplumu kurmaya çalışıyoruz, senin puanını düşüreceğim” demedi. “Sen, içinde hâlâ cahiliye kırıntıları taşıyorsun” diye hitap etti.

Cahiliye ne demek? Allah tanımayan, putlara tapınan, Kâbe'nin içini putla dolduran anlayışın adıdır. İnsanları ırklarına, renklerine göre değerlendirmeyi biz ahlâkı düşük bir hareket olarak “yapmasan daha iyi olurdu, özür dile, bir mesaj gönder” denilerek kapatılabilecek olarak görüyoruz. Ama Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem bunu imanın yerleşmesi veya yerleşmemesi olarak görüyor. Veda Hutbesi yapıp son sözlerini söyleyip gideceği zaman da hepimize toprağı hatırlatıyor, “toprakta bir adamın çocuklarıdır, Allah'ın gözünde tarağın dişleri gibi eşitsiniz” diyor. Sadece takvanız, Allah'a kulluğunuz üstünlük sağlayabilir, onu da Allah zaten ölçüyor. Çünkü kulların takva ölçer cihazı olamaz. Sıcaklığı, soğukluğu ölçebilirsin, takvayı ölçemezsin.

O zaman aramızda, sokağımızda, caddemizde, iş yerimizde -velev ki mü'min olmasın- sadece insan olduğu için, Allah'ın mükerrem mahlûku olan insana karşı ahlâki, sosyal veya başka alanlarda adlandırılabilir olan sıkıntılarımız, İslam'ın oturduğu zeminin sıkıntısıdır. Çünkü İslam, insan bünyesi üzerine oturuyor. İslam, kanarya dini değil. Cebrail dini de değil, insan dinidir. Anneden babadan

doğınların dini İslam dinidir. Bu da bizi “abdestimizi koruyalım, yoksa namazımız olmaz” dediğimiz gibi “aman insanlığımız zarar görmesin, yoksa İslam zarar görecek” demeye mecbur ediyor. “Abdest olmasa da olur, kılıver namazı” diyemediğin gibi “insanlık olmasa da olur, Müslümanlığını yapiver” diyemezsin. Namaz abdestin üzerine oturduğu gibi İslam da insanlık üzerine oturuyor. İslam cihadı emrederken bunu zaten insanlığın kurtuluşu için istiyor. İslam, ahlâkı imanın bir parçası olarak bütün insanlığa emrederken, onun korunmasını da Müslümanlara emrederken bunu başka türlü Müslümanlığın yaşanamayacağına işaret ederek emreliyor.

Kardeşlerim,

İnsanlığımızın ciddi bir şekilde ne durumda olduğunu ölçmek zorundayız. Bunun sonucuna göre Müslümanlığımızın ne durumda olduğunun değerlendirmesini yapacağız. Peki, insanlığımızı biyolojik standartlara göre mi ölçeceğiz? Kas yapımız, görme ve kaldırma kapasitemize göre mi ölçeceğiz? Hayır! Fiziki kimliğimiz bu anlamda önemli değildir. Bizim ikinci insanlarla bir arada bulunduğumuz ortamlar başta aile ortamımız, sonra iş ortamımız, hatta ve hatta şu camilerde beraber namaz kıldığımız namaz arkadaşlığıyla oluşan ortamımız kim olduğumuzu, ne kadar insanlık ağırlığı taşıdığımızı, İslam’ımızı ne kadar yüksek bir ortama oturtduğumuzu gösteren bir ölçüdür.

Bu sebeple ebeveynlerin çocukları hakkındaki kanaatleri, çocukların anne babaları hakkındaki kanaatleri, eşlerin birbirlerine yaptığı değerlendirmeler, haklısı haksız, aşırı gideni, normal gideni bir kenara bırakıldığında bunlar Müslüman olarak bizim en azından dinimizi ne kadar pratiğe döktüğümüzü gösteren belgelerdir.

Kardeşlerim,

Üzülerek, “keşke kendimi bu kürsülerde bunu söylemeye mecbur hissetmeseydim” diyerek, hayâ ederek bir hususu dipnot olarak burada zikretmek istiyorum. Camide asrın evliyasından kabul edilen bir insanın kendisi, eşine sorulduğunda dudak bükülüyor olması üzücü bir sonuçtur. Çünkü Kur’an, camideki gösteriden önce eşler arasında bir uyum ve anlayış istiyordu. Günde beş defa yarım saatliğine içinde bulunduğu camide kimliğini evliyadan biri olarak göstermek kolaydır. Yirmi dört saat bulunduğu bir evdeki kimliğin evliya kimliği olmalıdır. Çocuklar babalarının değerlendirdiklerinde “pinti baba” diye konuşurlarken, aynı adamın hayır hasenatta Ebubekir radiyallahu anhin peşinden giden Allah dostu bir cömert olarak biliniyor olması çelişkidir. Bir insan hakkında önce çocukları olumlu puan vermelidirler.

Elbette çocuk adil konuşmuyor olabilir. Eş, iyiliğe nankörlükle mukabele ediyor olabilir ama Allah kimin adil konuştuğunu kimin de zulme meylettğini görüyor. Önemli olan bizim Allah’ın önünde muhakeme edildiğimizde huzur içinde olup olmayacağımızdır.

Kardeşlerim,

Bu örnekleri çoğaltma ihtiyacı hissetmiyorum. Çünkü hepimizde, toplumumuzda, yöremizde ve insanlıkta, insanoğlu dünyaya geldiğinden beri görülmemiş olan büyük bir insanlık kayması söz konusudur. Bu insanlık kaymasını altı kişilik bir nüfusun olduğu evde de altı milyonluk şehirde de milyarı bulan İslam Dünyası’nda da hissedebiliyoruz.

İlan etmek istediğimiz gerçek şudur: İnsanlık üzerinden ortaya çıkan kaymanın oranı kesinlikle İslamlığımıza yansacaktır. Biz kendi kendimizi avuturuz. İslam’ı insanlığın olmadığı zeminde, “en iyi”

yaşadığımızı zannederek sadece kendimizi aldatıyor oluruz kardeşlerim. Toplumlar da kendilerini aldatıyorlar, fertler olarak bizler de kendimizi aldatıyoruz.

Kardeşlerim,

Eğer İslam'ın insanlık zeminine oturması gerektiğini anladıysak, o zaman abdestin üzerine de namaz oturduğu için, abdesti bozulmamış bir Müslüman olarak namaz ibadetini yapmaya çalıştığımız gibi, insanlığımızdan taviz vermeden, ahlâkı en üstün insan olarak Rabb'imizin huzuruna çıkmak zorundayız. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem bize en büyük ahlâka sahip insan olduğu için örnek gösterildi. Bu şekilde peygamberlerin sonuncusu ve Allah'ın sevgilisi oldu. Demek ki sıradan bir ahlâkla Allah'ın en sevgili kulu, en büyük peygamberi olunmuyor. Büyük bir ahlâk şarttır. Çünkü ahlâk, insanlık demektir.

Burada küçük bir ayrıntıya girme ihtiyacı hissediyorum kardeşlerim. Nezaketi, efendiliği, ahlâkı kanun sağladığı ve kanundan dolayı yaptığımız zaman Allah katında bir ibadet ve kulluk değeri yoktur. Namazı gösteriş için, patron işten atar korkusuyla değil de "Rabb'im emretti" diye kıldığımız gibi ahlâkımızı, insanlık değerlerimizi, çocuklarımız, eşim, kocam, hanımım, komşularım, arkadaşlarıma karşılığını Allah'tan bekleyerek insanlık yaptığımız zaman İslam'ın üzerine oturduğu insanlığımızı icra etmiş olurum.

Eğer namaz kılan bir toplumun yaşadığı devlet, kadınların haklarını kanunla koruma altına alıyorsa, kadınlar da bu kozu iyi kullandıkları için erkekler hanımlarına haftada bir çiçek getiriyorlarsa, biz o zaman bu çiçeği diken değerinde bile görmeyiz. Kıyamet gününde eşler, birbirlerine nasıl muamele yaptıklarına dair, Allah'ın emaneti oldukları ve eş olmanın getirdiği sorumluluktan dolayı Allah'ın muhakkak hesap soracağına iman etmelidirler. Tıpkı yatısı namazını dört rekât mı, üç rekât mı kıldığımız sorulacağına iman ettiğim için namazı tam ve abdestli kıldığımız gibi, bu kadını, bu kocayı Allah'ın benden soracağına da iman etmeliyim. Sözlerimi, kullandığım ifadeleri, onu incitip incitmediğimi melekler kaydediyorlar diye iman ettiğim için, bu iman gereği olarak da hak etse de etmese de insanlığımızı göstermem gerekir. Kulluk budur işte.

Eğer bunu böyle yapamazsam, camide ashabi kiramı aratmayan bir Müslüman, evinde ceberut bir adam, iş yerinde kapitalist bir Müslüman, derneğinde liberal bir vatandaş olur çıkarsın. Çift kişiliğe çift kişilik daha üretirsin.

Mü'min, Kâbe'nin önündeki heyecanını o Kâbe'nin sahibinin onu gördüğüne inandığı her yerde gösterdiği zaman yeryüzünde yürüyen bir melek özelliği taşımaya başlayacak demektir. Allah'ın bizden istediği seviye de budur. Eşim, çocuklarım hak etseler veya etmeseler de ben, Allah'tan sevap hak etmek istediğim için nazik olurum. Benim insanlığım onlara kilitlenmiş bir insanlık değildir. Allah'a iyi amellerle dönmeyi düşündüğüm bir insanlıktır.

Kardeşlerim,

Müslümanlar olarak, İslam dinini bir zemin üzerine oturtuyoruz. Bu zemine insanlık diyoruz. Nasıl bu cami toprağın üzerine oturuyorsa, toprağına göre depremlerde, yağmurda sarsılıyor veya sarsılmıyor, kayma oluyor veya olmuyorsa, İslam da bizim insanlığımızın üzerine oturuyor. İnsanlığımız güçlendikçe kulluğumuz Müslümanlığımız güçleniyor. İslamlığımızın zayıf bir insanlık üzerinde güçlü olması hayaldir. Bilâl'e "kara kadının çocuğu" diye hitap eden Ebu Zer'e (radiyallahu anhüma) "cahiliye hastalığı kırıntısı" buyruldu. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem insanlıktaki eksik noktayı imandaki eksik nokta olarak yorumladı. "Ya Resûlullah, kocalarımız akşam evde bizi dövüyorlar" diyen kadınlara,

“bu aile içi sorun, siz de dayağı hak etmeyin” diyebilirdi. Deseydi haklıydı. Çünkü “kocamız bizi dövüyor” diyen kadınların kocaları ya dün Resûlullah ile namaz kılıyorlardı, ya da dün şehit olmayıp cihattan gelmiş gazilerdi.

Kim oldukları belli olmayan, henüz ahlâk notları tutulmamış kimseler değil, göklerde meleklerin, şehit adayları, gaziler, Peygamber dostları olarak kaydettikleri adamlardı. “Ya Resûlullah, bu adamlar bizi akşam evde dövüyorlar” deyince, “bunca dağlar gibi ibadetten, gazilik, şehitlik payelerinden sonra iki tokattan ne çıkar, siz de idare ediverin” diyebilirdi. Ama en büyük ahlâk standartlarında insanlık yaşayan Peygamber aleyhisselatu vesselam kalktı ve: “Bakın, ben kadın dövmüyorum, kadınlarla iyi geçiniyorum, kıyamet günü bana yakın olmak isteyenler benim gibi olsunlar” buyurdu. “Bunlar aile içi ilişkiler, perdeyi kapatın, zaten bizim mescide ses gelmiyor” demedi. Ailedeki ilişki düzeyini, kıyamet günü Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme yakın olmanın standardı olarak Ümmetine ilan ederek gitti.

Biz, evlerimizde hürüz. İş yerimizde de serbestiz. Ama hürriyetler, evdeki ağalığımız, kadınlar karşısındaki gücümüz, çocukların Allah’tan sonraki en büyük hak sahipleri olan babaları, anneleri olmamız, çok büyük yetkilerle donatılmış bir Müslüman olmamız, Allah’ın bizi boş bir alana salmış olduğu anlamına gelmiyor. Bilakis, Allah hür kaldığında, yasalarla denetlenmediğinde, ölüm cezası takdir edilmediğinde, insanlığının ne durumda olduğunu görmek istiyor. Resûlullah’ın “kocalarımız bize şiddet uyguluyor” diyen kadınlara verdiği cevaptan bu anlaşılıyor. Çünkü O, “ben dövmüyorum, vurmuyorum. Bana yakın olmak isteyenler de böyle yapsın” buyurdu. “Hem döverim hem de Resûlullah’ın peşinden ayrılmam” diye düşünmek bizim hayalimizdir. Ama o zaman seni peşine alan almayacaktır.

Kardeşlerim,

İnsan, camide bir-iki saat kalınca, mesela; Ramazan-ı Şerif’te uzun teravihlerde abdestli namaz kılmak gerektiği için gayret ediyor. Âdem’in çocukları olarak, insanlık da tıpkı abdesti bozmadan camide durmak gibi taviz vermeden yaşamak zorunda olduğumuz bir ayar sistemidir. İnsanlığın süreklileştirilmesi zordur. Keyfin yerindeyken, çocuklar seni eğlendirirken, hanımınla ilk zamanları yaşarken, kocan sana ayda bir bilezik alırken bu işler kolaydır. Sıkıştığın, sinirlendiğin, işler iyi gitmediği zaman, en iyi günündeki insanlığınla yaşıyorsan buna Müslümanlık diyoruz. İnsanlıktaki iniş çıkışlar, İslam’daki iniş çıkışlardır.

Kardeşlerim,

Abdestin şartlarını bilerek ancak abdestli bir namaz kılmamız mümkün olduğu gibi insanlığın da vazgeçilmez farzları, vacipleri, sünnetleri vardır. Abdestin farzları, sünnetleri, Müslümanlığın alt yapısını oluşturanlar olur da insanlığın farzları, vacipleri, sünnetleri olmaz mı?

Kardeşlerim,

Bu farzlar, vacipler, sünnetler, adablar, kurallar hepimizin bilmesi gereken şeylerdir. Abdest alırken yüzünü, kollarını farzlarından olduğu için yıkıyorsun. İnsanlığın da vazgeçilmez kuralları vardır. Ayetlerle, hadislerle, Şeriat terbiyemiz ile Ümmeti Muhammed’in büyüklerinin çizdiği kurallar dizisi var. Bunlara uyduğumuzda, insanlığımızı koruma altına almış oluruz. Aksi takdirde kendi kendimize insanlık kuralları oluştururuz. Vurup kırmamıza, üzüp geçmemize rağmen kendimizi mükemmel insan kabul ederiz. Musalla taşına konan insana, nasıl bir insan olursa olsun “iyi biliriz yeter ki erken kaldırın burada

bekletmeyin” dendiğini iyi biliyoruz. Şunu sormak zorundayız; hangi yalan şahitliği Allah kabul etti de musalladakini kabul edecek?

Kardeşlerim,

En önemli insanlık kanunu şudur:

Her insan, farklıdır. Bir evde on insan varsa on farklı insan var demektir. Hiç kimse, oğlu da olsa eşi de olsa iş arkadaşı da olsa hocası, talebesi de olsa kimseyi kendisine uyması zorundaymış gibi hissetmemelidir. Bu beklenti içinde olmamak gerekiyor.

Oğlu babasına benziyormuş, benzerdir, aynısı değildir. Bu dünyada yüzde yüz kocası gibi, hanımı gibi olan yoktur. Allah parmak uçlarımızı bile farklı yaratmıştır. Beyinlerimiz, kalplerimiz farklıdır. İnsanın hiçbir yedek parçası öbür insana uymaz. Bu gerçeği kabul etmek zorundayız. Biz yedi milyar kadar olan farklı insanız. Hiç kimseyi plastik bardaklar gibi iç içe konamayız. Biz karpuz gibiyiz. İç içe, üst üste konmayız.

Bu neyi gerektiriyor? Böyle kabul ettiğimiz zaman insanlık sorunu yaşamayacağız demektir. Babalar, eşler ilk sorunu nerede yaşıyorlar? Emrettiği gibi, tam ölçtüğü gibi, evlat, eş istiyor. Hayır, böylesi bu dünyada yok kardeşlerim. Kıtaların farkını önemsiyoruz, “Afrikalı’ya benzemeyiz, Asyalı farklıdır” diyoruz. Asya’nın içinde farklı olmayan bir ırk var mı? Her soyun farklı yönleri var. On kişi bir köyde yirmi sene kaldıklarında, bir daha aynı ailenin öbür köyde yaşayanlarına benzemiyorlar.

Sadece anlamamıza yardım etmesi bakımından Peygamber aleyhisselam Efendimiz’in bir hadis şerifini hepimiz ders kabul etmemiz gerekiyor. Resûlullah: “Allah Âdem’i topraktan yarattı. Allah bu yarattığı toprağın bir bölümünü dünyanın her yerinden aldı. İnsanın aslı olan Âdem aleyhisselamda - insanın aslı toprak olduğundan- dünyanın her yerinden toprak parçası var. Siyahınız- beyazınız, iyyiniz - kötünüz, güler yüzlünüz, gülmeyeniniz, asık suratlıınız bu yüzdendir” buyuruyor.

İmam Müslim’in rivayet ettiği başka bir hadis şerifte buyuruyor ki: “Allah sizin ruhlarınızı küme küme yarattı. Farklı farklısınız.” Birine çok sempatik bir kimlik verdi, birine sert yüzlü bir kimlik verdi. Birini sarışın yaptı, birini esmer yaptı. Birinin ahlâkını şöyle olacak şekilde, birinin ahlâkını böyle olacak şekilde yarattı. Allah’ın kanunu budur.

İnsanlar, bir plastik atölyesinden çıkar gibi dünyaya gelmediler. Okullar, camiler, devletler insanları bir kalıptan çıkmış hâle getiremezler. Zulümle, despotlukla bu şekilde oyalanırlar ama sonunda bu yol çöker. Kabul etmemiz gereken birinci insanlık kanunu budur kardeşlerim. Farklıyız, bu farklılığımızı bir süreliğine kamufle edebiliriz ama süreklileştiremeyiz.

İkinci kanunumuz:

Biz insanlar olarak kimsenin kalbine karar veremeyiz. Kalplerin kararı Allah’a aittir. Camide namaz kılıyor ama kıldığı namaz Allah için değilse, bu kararı ancak Allah verebilir. Biz camide kılana Müslüman deriz. Eşi eşine çıkarından dolayı iyi davranıyorsa önemli olan iyi davranıp, davranmadığıdır. Kalpteki kararı Allah verecektir. İnsanların yüzünden, kalplerini okumak hatadır. Bunu yapan da yanlış iş yapmaktadır. Kimsenin sözlerine gizli anlam yüklememek zorundayız. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bu kanunu şöyle açıklıyor; “Biz dış görünüşe bakarız, içi Allah bilir.” Bu yüzden de Resûlullah Müslüman olmadıklarına, bilakis Allah’ın dinine düşman olduklarına kanaat getirdiği

hâlde pek çok münafığın isimlerini ilan etmemiştir. Bunlarına münafıkça muamele yapılmasına da izin vermemiştir.

“Muhammed ben senin adamınım.” diyen ve Uhud’da Peygamber aleyhisselamın bin kişilik ordusunun yedi yüz kişiye düşmesine sebep olan, üç yüz kişiyi kandırıp Peygamber aleyhisselamı dar boğaz eden Abdullah ibni Ubeyr ibni Selul, münafıkların başıdır. Buna rağmen “ben seninleyim Muhammed” diyordu. Peygamber aleyhisselam Efendimiz onun gizli ve çirkin yüzünü ortaya koymadığı gibi, ölümüne yakın Peygamber aleyhisselam Efendimiz’den kefen yapmak için giydiği cübbesini istemiş. İşime yarar kabirde diye düşünmüş. Bir yandan Allah’a iman gibi duygusu da var ama küfründen de vazgeçmiyor.

Kardeşlerim,

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem “biz senin aslını biliyoruz. O cübbeyi sen ne yapacaksın? Münker, Nekir seni bekliyor” demedi. Ashabı kiram tepki gösterdiler: “Ne yapıyorsun sen ya Resûlullah? Bu adam bize az mı zarar verdi?” dediler. Buyurdu ki; “Benim cübbem ona bir fayda sağlamayacak ama böylece biz onun sülalesinin gönlünü alacağız.” Ve öyle oldu. İç duygularını Cebrail ona bildirdiği hâlde hiçbir zaman “bana melekler neler demişti? Biz seni biliyoruz” demedi.

İnsanların dudaklarını okumak yok, beyanlarından anlamak var. Kendisini nasıl tanıtıyorsa öyledir. Geçmişinde bir bit yeniği varsa geleceğinde bit çıkarsa karar vereceğiz. Bu ikinci kanunumuz. İnsanların dudaklarından, duygularından içlerini okuma hastalığı yok. Neden? Birbirimizin savcılarını gibi değil, kardeşleri gibi yaşayalım diye. Eşler birbirlerinin savcılarını, aile bireyleri birbirlerinin savcılarını, camiye geldiğinde zaten insanlar, camide birbirlerinin savcılarını durumundalar. Denklelerimiz kardeşlik üzerine, uygulamamız soruşturma üzerine. Bu bizim dinimize ait değildir.

Kardeşlerim,

Üçüncü insanlık kanunumuz:

Bizde güzel ahlâk fantezi değildir. Beyefendilik değildir. Ahlâk, Müslümanlıktır. Geçimli olmak, Müslümanlığın sonucudur. Peygamber aleyhisselam Efendimiz “Mü’min iyi geçinen, kendisiyle de iyi geçinilebilen insandır. İyi geçinilemeyen, her yerde parazit olanda hayır yoktur” buyuruyor. Basit bir piknik yolculuğunda beş defa sorun çıkaran, onun demediği yerde piknik yapılırca yanacakmış gibi fırtına koparan Müslüman ülfetsiz Müslümandır, geçimsiz Müslümandır. O, dediği olmadıkça insanlığı çökmüş kabul eder. Onun dediği olacaktır, her seferinde de muhakkak en isabetli kararları o verir. Müslümanlık böyle değildir. Bir hac yolculuğunda bile insanlar Kâbe’yi anar gibi senin parazitlerini de anıyorlarsa, o zaman senin Müslümanlığında hayır yoktur.

Üçüncü büyük kanunumuz; kesinlikle bizim geçimli oluşumuz, fedakârlığımız, yeri geldiğinde alttan almamız -bu güzel ahlâkın sonucudur- Müslümanlığımızla ilgilidir. Beyefendilik veya şehir çocuğu olmak gibi bir şeyle bunu ifade edemeyiz.

Kardeşlerim,

Abdestin farzları olduğu gibi, namazın farzları olduğu gibi, Müslümanlığımızı ayakta tutmanın en önemli şartı olan insanlığımızın farzlarından konuşuyoruz.

Dördüncü büyük kuralımız:

Bu din sabredenlerin kazanacağı bir dindir. Allah sabredenleri seviyor. Sabretmek ne demek? Hastalık gelirse ona dayanmaktır. Fakirliğe dayanmaktır. Ama sabrın bir boyutu daha var; çevrendeki insanlara da katlanmak sabır çeşididir. Eşlerin birbirlerine katlanması sabırdır. Sabredenleri Allah seviyorsa, birbirlerine katlananları da Allah seviyor demektir. Eşleri de bu manada seviyor demektir.

Evladına sabretmeyen babanın insanlık sorunu vardır. Babasının yaşlılığına sabretmeyen evladın insanlık sorunu vardır. Komşusuna sabredemeyen bir komşunun insanlık sorunu vardır. Talebesine sabretmeyen hocanın insanlık sorunu vardır. Trafikte öndeki aracın yavaş gitmesine sabretmeyen insanlık sorunu vardır. Kardeşlerim, insanlıkta sorun olduğu sürece mükemmel Müslümanlık zordur. Gâvurluktur demiyoruz. Ama mükemmel Müslümanlık zordur diyoruz.

Kardeşlerim,

İyi insanlık şartlarını oluşturma kurallarından beşincisi:

Müslüman, örten insandır. Velew ki bu medyatik bir görev nedeniyle Ümmeti Muhammed'in içinde fuşun, kötülüğün, kırgınlığın, dargınlığın yayılmasını sağlayan kötülüklerin açılması, teşhir edilmesi suçtur. İnsanlık suçudur. Allah böyle yapanların insanlığını eksik gördüğü için dinleri açısından bir hataya düşmektedirler. Ayrıca kıyamet günü insanlıktan taviz verdiklerinden bir yığın sevap eksikliği ve Allah'ın onların hatalarını teşhir etmesi ile karşılaşacaklar. Hadis şerifi unutmayacağız kardeşlerim. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem buyuruyor ki; "Müslümanın ayıbını örtenin ayıbını Allah örter." Gençliğindeki bozuklukların bir gün ortaya çıkmasını istemeyenler, gençlerin ayıbını örtmelidirler. Rezilliklerinin kıyamet günü ortaya dökülmesinden hoşlanmayanlar, eşlerinin ayıplarını konuşmamalıdır.

Müslüman'ın ayıbını konuşanı Allah da konuşur. Bu internet ortamında da olabilir, arkadaş ortamında da olabilir. Gıybet olur, nemime olur, iftira olur. Türü ne olursa olsun teşhir suçtur. İnsansak, avretimizi elbiseyle örttüğümüz gibi hatalarımızı da birbirimizle gizleyeceğiz. Mü'min üzerinde gördüğümüz hatayı örtmek zorundayız. Hata gördükçe avını görmüş kaplan gibi olamayız. İnsanlığımız gerektirdiği için üzerine atlayamayız, üzerini örteriz.

Kardeşlerim,

İnsanlığımızı ve İslam'ı daha iyi anlamada altıncı kuralımız:

Mükemmelliyetçilik yoktur. Kemal Allah'a mahsustur. İnsan eksiktir, arızalıdır, hastalıklıdır, sorunludur. Kendini, eşini, çocuklarını, arkadaşlarını, talebelerini, hocalarını böyle kabul edeceksin. Teknolojinin gelişmesiyle beraber mükemmel bir araba yapabilirsin, mükemmel bir film icat edebilirsin ama mükemmel insan olamazsın. Sen, derisinde, ciğerinde, ahlâkında, çalışmasında, nezaketinde, her şeyinde çocuğunu mükemmel bekleme, Allah'ın verdiği razi ol. İnsanlığını korumak istiyorsan, ne sen mükemmellik iddiasında bulun, ne de mükemmellik bekle.

Kardeşlerim,

Kur'an'ı Kerim bizi insanlık için gönderilmiş en iyi Ümmet olarak takdim ediyor. "İnsanlık için çıkarılmış en hayırlı Ümmet'siniz" diyor. Bir gün Allah, bize "Ümmeti Muhammed'in anayasası" diye bir anayasa hazırlandığını duyurursa, böyle müjdeli, mutluluktan kanatlandırarak kadar güzel bir haber duyarsak herhâlde onun birinci maddesi şu olur zannediyorum.

Bir: Bu anayasa Muhammed aleyhisselama iman edenlerin oluşturduğu insanlığın anayasasıdır. İki: Bu Ümmet, yani Muhammed aleyhisselamın Ümmeti, Allah'ın yeryüzüne gönderdiği en hayırlı ümmettir. Ve insanlık için gönderilmiştir. Üç: İnsanlık için gönderilmiş olan en hayırlı Ümmet, en kaliteli insanlığın örneğidir. İnsanlık için Allah'ın garantisıyla gönderilmiş en hayırlı Ümmet'in, sıradan insan olması mümkün değildir. Ümmet olarak bakıldığında en hayırlı ümmet, insanlık olarak bakıldığında çok gerilerde bir insanlık söz konusu olamaz. Ümmet'in düzeyini mi aşağı indirmek gerekir, yoksa insanlığı miraca çıkarmış bir Peygamber'in Ümmet'i olmanın düzeyine mi çıkarmak gerekir?

Bizde insanlık standardı kardeşlerim, yaramazlık yapan çocuğu dövmemek değildir. Amcasının ciğerlerini sökmeye talip olan, kendisini yirmi bir sene öldürmek için kovalayanlar önünde el pençe durduğunda, "söyleyin bakalım sizin için ne yapacağımı tahmin ediyorsunuz" dediğinde "deden değerli biriydi" diye mahzun bir şekilde bekleyen Allah düşmanı müşriklere, Kâbe'yi putla doldurmuş adamlara, Peygamber'in dostlarını öldürmüş kimselere "buraya zaferle girdik ama hepiniz hürsünüz, hepinizi serbest bıraktım gidebilirsiniz" diyen Muhammed aleyhisselamın Ümmet'iyiz... Evde yaramazlık yapan, sürahiye kıran, misafirler varken yaramazlık yapan çocuktan bahsetmiyorum.

Biz, insanlığımızı miraca yükselmiş bir kitleyiz. Yaramazlık yaptığı için çocuğunu ayağı altına alan, eşi üç beş kusur işlediği için onu mahkemelerde süründüren, arkadaşlarına her türlü rezilliği veya işkenceyi makul gören ama söze geldi mi Muhammed aleyhisselamın biricik Ümmeti'nden, bulunmaz bir Müslüman olduğunu vehmeden insanlar yanılmaktadırlar. İnsanlık nedir biliyor musunuz? Yirmi bir sene seni öldürmek için kovalayan kitleyi yakaladığında bile "affettim sizi serbestsiniz" diyen Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem insanlığın zirvesidir. O, "Arş'a değmiş ahlâk standartlarında yeryüzünde yaşayan insan" demektir. İnsanlık odur. Hayal odur. Böyle bir insanlığın peşinde koşuyoruz. Bu insanlık sayesinde de Allah'ın izniyle Müslüman olacağız.

Kardeşlerim,

İnsan olduğumuz için Müslümanız. İnsan olmasaydık adımız Müslüman olmayacaktı, bu kuralını anlatıyorum. Bu sözlerimi bağlarken Peygamber aleyhisselamın o muhteşem beyanına sığınarak bağlıyorum. Biz ahlâkı evlenirken, eş adayı ararken, aranılan bir karakter zannededuralım. Okuldaki ders zaten bir saat, geçsen ne olur geçmesen ne olur diye düşünürerelim. Özür dileyince geçer zannedelim. Sallallahu aleyhi ve sellem: "Kul, kıyamet günü ahlâktan ağır bir şeyi teraziye koymayacak" buyuruyor. Namazlar, haclar onlar zaten duruyor. Ama günahları tartacak ve eksileri giderecek olan ağırlık, ahlâk olacak. Neden? Çünkü "kılmasam çarpılırım" diye camiye gidiyorsun. Ahlâk, Allah emretti diye yaptığın ama mecbur hissetmediğin şeydir ve bunun için de ağırdır.

Kardeşlerim,

Abdestim bozulur, namazım gider diye korktuğumuz gibi insanlığımız zarar görür diye de korkmaya çalışalım. İnsanlığında eksiklik gördüğümüz birisinin namazını bir rekât eksik kılmış olduğunu düşünelim. Çocuklarımıza Kur'an'ı, namazı öğrettiğimiz gibi insanlığı öğretelim. Ama bu, göstermelik bir şekilde "amcana teşekkür etsene" diyerek, "iyi çocuk yetiştirmiş" desinler diye olmasın. Namaz gibi, oruç gibi Allah bizden bunu bekliyor diye düşünerek yapalım. Kalite budur. İnsanlığımızda geldiğimiz noktayı test edebiliriz. Bu test inşallah kıyamet günü Allah'ın cennetine girerken şifremiz olacaktır.

Ve sallallahu ve selleme alâ seyyidina Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Vel'hamdülillahi Rabbil âlemin